

Temeljem članka 10. (3) Zakona o obrazovanju odraslih ("Narodne novine Županije Posavske", broj: 10/19), Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta Županije Posavske, donosi

STANDARDE I NORMATIVE ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH U ŽUPANIJI POSAVSKOJ

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Standarda i normativa)

- (1) Standardima i normativima za obrazovanje odraslih u Županiji Posavskoj (u daljnjem tekstu: Standardi i normativi) utvrđuju se uvjeti za osnivanje organizatora obrazovanja odraslih (u daljnjem tekstu: Organizatori), uvjeti za uvođenje programa obrazovanja odraslih, uvjeti za početak rada Organizatora, tehnički i higijenski uvjeti prostora u kojem se obavlja djelatnost obrazovanja odraslih te kadrovski, prostorni i materijalno-tehnički uvjeti za obavljanje djelatnosti obrazovanja odraslih.
- (2) Standardi i normativi utvrđuju se sukladno specifičnostima obrazovanja odraslih, kao i realnim materijalnim mogućnostima Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Županija).

Članak 2.

(Svrha i cilj utvrđivanja Standarda i normativa)

- (1) Cilj je Standarda i normativa doprinijeti stvaranju uvjeta za obrazovanje odraslih u Županiji, a time i u Bosni i Hercegovini i postići što veću prepoznatljivost i međunarodnu konkurentnost.
- (2) Cilj Standarda i normativa je, također, ispuniti i drugi neophodne uvjete za priznavanje obrazovnih isprava/kvalifikacija, odnosno omogućiti jednostavnije uspješnije kompariranje s odgovarajućim obrazovnim ispravama/kvalifikacijama u Europi i svijetu.
- (3) Standardi i normativi trebaju osigurati kvalitetu obrazovanja s jedne strane, a s druge strane ekonomsku održivost i isplativost.

Članak 3.

(Primjena Standarda i normativa)

- (1) Pored Zakona o obrazovanju odraslih (u daljnjem tekstu: Zakon), Standardi i normativi su akt kojim se reguliraju uvjeti za osnivanje i početak rada novih Organizatora i uvođenje novih programa obrazovanja odraslih.
- (2) Standardima i normativima regulira se rad postojećih Organizatora.

- (3) Standardi i normativi primjenjuju se kod utvrđivanja uvjeta za početak rada i obavljanje djelatnosti Organizatora sa sjedištem izvan Županije.

II. DJELATNOST OBRAZOVANJA ODRASLIH

Članak 4.

(Uvjeti za obavljanje djelatnosti obrazovanja odraslih)

Organizatori su dužni osigurati uvjete za obavljanje djelatnosti obrazovanja odraslih sukladno Zakonutako što će:

- a) organizirati i realizirati teorijsku i praktičnu nastavu, sukladno programu obrazovanja odraslih
- b) raspolagati odgovarajućim prostornim i materijalno-tehničkim resursima, primjerenim prirodi programa
- c) raspolagati odgovarajućim ljudskim resursima (nastavno i nenastavno osoblje)
- d) uskladiti rad s polaznicima sa Standardima i normativima, pri čemu se realizira utvrđeni obujam aktivnosti putem redovne nastave, konzultativno-instruktivne nastave, dopunsko-konzultativne nastave, praktičnog rada, nastave na daljinu i ostalih oblika rada, a u okviru predviđenih sati iz programa obrazovanja odraslih, odnosno u okviru 40-satnog radnog tjedna učitelja/nastavnika i izvannastavnog osoblja.

Članak 5.

(Nastavni proces kod Organizatora)

- (1) Nastavni proces kod Organizatora predstavlja organiziranu aktivnost učitelja/nastavnika, suradnika i polaznika, usmjerenu na njegovu realizaciju.
- (2) Organizatori su obvezni osigurati stručno nastavno osoblje za izvođenje nastavnog procesa i drugo izvannastavno osoblje za podršku nastavnom procesu.

III. TEHNIČKI I HIGIJENSKI UVJETI

Članak 6.

(Obaveza primjene propisa o građenju)

Obavezna primjena odredbi Zakona o prostornom uređenju i građenju Županije Posavske (Narodne novine Županije Posavske, broj: 6/16 i 10/19) bitnih za rad i boravak u prostoru koji je namijenjen za obrazovanje odgovarajuće se primjenjuju i na prostor, sredstva i opremu kojim se ustanova koristi za obrazovanje odraslih, osim ako

ovim Standardima i normativima nije drugačije određeno.

Članak 7.

(Tehničko-higijenski standardi)

Poslovni prostori ustanove moraju zadovoljiti higijensko-tehničke standarde koji se odnose na osvjetljenje, osunčanost, prozračivanje, toplinsku zaštitu, zaštitu od buke, akustičnost prostorija za nastavu, grijanje i hlađenje, snabdijevanje vodom, odvodnju otpadnih voda, električne instalacije, instalacije računalne opreme i zaštitu od požara.

Članak 8.

(Osvjetljenje prostorija)

- (1) Sve prostorije u kojima se održava obrazovni proces (u daljnjem tekstu: učionica) moraju imati prirodno osvjetljenje.
- (2) Izvori umjetnog osvjetljenja u učionici moraju biti postavljeni tako da omogućuje ravnomjerno prostiranje svjetlosti i ne izazivaju neposredno blještavilo.

Članak 9.

(Prozračivanje prostorija)

Svi prostori za rad i boravak moraju imati tehničke uvjete za prirodno prozračivanje.

Članak 10.

(Zaštita od buke)

Učionica mora biti zaštićena od buke, a istovremeno akustična kako bi bila omogućena razgovjetnost pri govoru i slušanju.

Članak 11.

(Grijanje i hlađenje)

Prostor ustanove mora biti ravnomjerno grijan ili hlađen.

Članak 12.

(Atestiranje instalacija)

Za sve instalacije (električne, toplinske, plinske, vodovodne i druge), uređaje i opremu, ustanova mora imati ateste, sukladno posebnim propisima.

Članak 13.

(Rješenje o zadovoljavanju minimalnih tehničkih i higijenskih uvjeta)

Organizator je dužan od nadležnog tijela uprave pribaviti rješenje o zadovoljavanju minimalnih tehničkih i higijenskih uvjeta prostora u kojem će se izvoditi obrazovanje.

IV. PROSTORNI, MATERIJALNI I KADROVSKI UVJETI

Članak 14.

(Prostorni standardi)

- (1) Organizator mora imati najmanje:
 - a) osiguran radni prostor po polazniku u učionici opće namjene od najmanje 2 m²
 - b) jednu učionicu opće namjene za skupnu nastavu za najmanje 10 polaznika u skupini
 - c) specijalizirane učionice stručno-teorijske nastave za posebne oblike, metode i sadržaje nastavnog rada utvrđene programom obrazovanja za pojedine obrazovne sadržaje veličine najmanje 3 m² po polazniku
 - d) posebnu specijaliziranu učionicu, ako izvodi programe obrazovanja odraslih za računalstvo, koja mora imati najmanje 3,5 m² površine po radnom mjestu (računalu)
 - e) radionice, laboratorije i prostore za izvođenje praktične nastave po strukama za koje se polaznici obrazuju, s osiguranim radnim prostorom od 5 m² po polazniku
 - f) prostor za individualni rad s polaznicima
 - g) prostorije za ravnatelja, učitelje/nastavnike i administrativno-tehničko osoblje
 - h) prostoriju za arhivu
 - i) po jedan odvojeni sanitarni čvor za žene i muškarce s umivaonikom ili s predprostorom u kojem se nalazi umivaonik.
- (2) Organizatori su dužni osobama s invaliditetom osigurati nesmetan pristup objektu, a optimalno bi bilo osigurati im i komunikaciju u unutrašnjem prostoru (samostalna komunikacija u prostorima neophodnim za nastavu, odnosno rad i drugo) te poseban sanitarni čvor.
- (3) Druge prostorne zahtjeve i potrebnu opremu određuju obrazovni programi koje izvodi Organizator.
- (4) Prostor iz stavka (1) ovog članka Organizator mora imati u vlasništvu ili u zakupu.

Članak 15.

(Učionička oprema)

- (1) Ovisno o namjeni učionice obavezno imaju sljedeće:
 - a) učionica opće namjene ima odgovarajuće učioničke radne stolove sa stolicom za svakog polaznika
 - b) specijalizirane učionice stručno-teorijske nastave za posebne oblike, metode i sadržaje nastavnog rada moraju imati odgovarajući učionički namještaj i nastavna sredstva, sukladno zahtjevima programa obrazovanja za pojedine obrazovne sadržaje

- c) specijalizirana učionica za nastavu iz računalstva mora imati najmanje jedno umreženo računalo po polazniku i jedno računalo za učitelja/nastavnika, s odgovarajućom i licenciranom programskom opremom u vlasništvu ustanove
 - d) radionice, laboratorije i prostori za izvođenje praktične nastave moraju imati opremljena radna mjesta za polaznike, sukladno programima obrazovanja za pojedine obrazovne sadržaje.
- (2) Učionica mora biti opremljena auditivnim i audiovizualnim sredstvima, nepokretnom ili prenosivom pločom, platnom ili zidom za projekciju i drugim nastavnim sredstvima i pomagalicama, sukladno materijalnim uvjetima utvrđenim u programu obrazovanja za pojedine nastavne predmete i obrazovne sadržaje.

Članak 16.

(Realizacija praktične nastave izvan prostorija Organizatora)

- (1) Organizator može organizirati izvođenje stručne prakse, praktične nastave i vježbi u prostorima druge pravne osobe, s kojim mora zaključiti poseban ugovor o suradnji, s jasno definiranim obavezama i odgovornostima obje ugovorne strane.
- (2) U slučaju iz stavka (1) ovog članka, pravna osoba, kod koje se organizira izvođenje praktične nastave, mora imati zaposlenu osobu koja ima odgovarajući profil i stručnu spremu utvrđenu programom obrazovanja, pet godina radnog iskustva u struci poslije stjecanja odgovarajuće stručne spreme te andragoške kompetencije.
- (3) Pravne osobe, kod kojih se izvodi stručna praksa, praktična nastava i vježbe moraju imati radionice, laboratorije ili prostore za izvođenje praktične nastave koji su opremljeni potrebnim sredstvima, sukladno programu obrazovanja određenog zanimanja.

Članak 17.

(Izvođenje programa kod drugih pravnih osoba)

- (1) Organizator može na zahtjev druge pravne osobe, za djelatnike te pravne osobe organizirati izvođenje programa osposobljavanja ili usavršavanja za koje posjeduje važeće odobrenje Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u prostorima i sa sredstvima te pravne osobe.
- (2) Organizator je dužan od Ministarstva pribaviti suglasnost za izvođenje programa iz stavka (1) ovog članka.

Članak 18.

- (1) Ustanovom, koja se uz redovito obrazovanje bavi i obrazovanjem odraslih osoba, rukovodi ravnatelj koji je imenovan sukladno Zakonu o osnovnom školstvu ("Narodne novine Županije Posavske", broj: 12/19) ili Zakonu o srednjem školstvu ("Narodne novine Županije Posavske", broj: 12/19).
- (2) Ravnatelj je poslovodni i andragoški voditelj ustanove, ako aktom o osnivanju poslovodna i andragoška funkcija vođenja nisu razdvojene.
- (3) Ukoliko je ravnatelj Ustanove i poslovodni i andragoški voditelj, mora ispunjavati uvjete koji su propisani za imenovanje ravnatelja, sukladno Zakonu o osnovnom školstvu ili Zakonu o srednjem školstvu.
- (4) Ako su odvojene poslovna i andragoška funkcija, za ravnatelja kao poslovodnog voditelja Ustanove može biti imenovana osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij i 5 godina radnog iskustva, a u tom slučaju, andragoški voditelj Ustanove mora ispunjavati uvjete za učitelja, nastavnika ili stručnog suradnika srednje ili osnovne škole.

Članak 19.

(Andragoški zaposlenici i Andragoško vijeće)

- (1) Andragoški zaposlenici moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom i programom obrazovanja, koji ne smiju biti suprotni odredbama o potrebnoj razini obrazovanja iz propisa koji regulira djelatnost obrazovanja.
- (2) Andragoški zaposlenici se andragoški usavršavaju prema programu koji donosi Ministarstvo.
- (3) Stručno tijelo u oblasti obrazovanja odraslih osoba je Andragoško vijeće koje čine andragoški djelatnici, pedagog i ravnatelj ustanove. Andragoškim vijećem rukovodi ravnatelj ustanove.

Članak 20.

(Broj učitelja/nastavnika i ostalog izvannastavnog osoblja, nastavna norma učitelja/nastavnika)

- (1) Centar za obrazovanje odraslih mora imati u radnom odnosu učitelje/nastavnike s punim ili nepunim radnim vremenom za realizaciju 1/3 nastave, a najmanje tri djelatnika navedenog obrazovnog profila s punim radnim vremenom.
- (2) Centar za obrazovanje odraslih mora imati u radnom odnosu i ostalo nenastavno osoblje (tajnik, administrativno-financijski djelatnik,

domar-ložač, spremači dr.) s punim ili nepunim radnim vremenom, u ovisnosti o potrebama.

- (3) Nastavna norma učitelja/nastavnika po nastavnim predmetima ne može biti veća od 25 sati neposrednog obrazovnog rada.

V. STANDARDI IZVOĐENJA PROGRAMA OBRAZOVANJA ODRASLIH

Članak 21.

(Trajanje programa formalnog obrazovanja odraslih osoba)

Program formalnog obrazovanja odraslih osoba izvodi se u trajanju propisanom nastavnim planom i programom za obrazovanje odraslih osoba.

Članak 22.

(Trajanje i broj nastavnih sati)

- (1) Nastavni sat teorijske nastave za srednjoškolsko obrazovanje traje 45 minuta, a nastavni sat praktične nastave traje 60 minuta.
- (2) Polaznik tijekom dana može imati najviše četiri nastavna sata teorijske nastave, a praktičnog rada najviše osam sati.
- (3) Broj sati svakog pojedinog nastavnog predmeta u programu obrazovanja odraslih osoba za stjecanje osnovnog obrazovanja i srednje stručne spreme ili niže stručne spreme ne može biti manji od 50% od broja nastavnih sati propisanih nastavnim planom i programom za redovito obrazovanje, bez obzira na oblik izvođenja nastave.
- (4) Praktični rad izvodi se u punom fondu sati, propisanom nastavnim planom i programom za redovito obrazovanje.

Članak 23.

(Način izvođenja formalnog obrazovanja odraslih osoba)

Formalno obrazovanje odraslih osoba može biti organizirano kao obrazovanje u redovitoj nastavi, obrazovanje u konzultativno-instruktivnoj nastavi ili kao obrazovanje u dopisno-konzultativnoj nastavi.

Članak 24.

(Obrazovanje u redovitoj nastavi)

- (1) Obrazovanje odraslih osoba u redovitoj nastavi organizira se i izvodi na osnovi nastavnog plana i programa propisanog za redovito obrazovanje.
- (2) Redovita nastava mora biti zastupljena s najmanje 50% ukupnog realiziranja predviđenih programa predmetnih nastavnih sadržaja.

Članak 25.

(Obrazovanje u konzultativno-instruktivnoj nastavi)

- (1) Obrazovanje u konzultativno-instruktivnoj nastavi izvodi se u skupnim i individualnim konzultacijama, o čemu se vodi evidencija, a može biti zastupljena s najviše 40% od ukupno predviđenog trajanja nastave, s tim da se individualne konzultacije izvode najviše 10%.
- (2) Konzultacije je organizator dužan organizirati prema potrebi polaznika, uz obavezu osiguranja nastavnoga materijala potrebnog za samostalan rad polaznika.

Članak 26.

(Obrazovanje u dopisno-konzultativnoj nastavi)

- (1) Obrazovanje u dopisno-konzultativnoj nastavi izvodi se na skupnim i individualnim dopisnim konzultacijama.
- (2) Broj sati dopisno-konzultativne nastave može biti najviše 10% od ukupnog broja sati propisanih nastavnim planom i programom.
- (3) Konzultacije iz stavaka (1) i (2) ovoga članka izvode se uz pomoć posebnih didaktičkih izvora učenja: platforme, softvera i aplikacija za organiziranje učenja, koje je dužan osigurati Organizator.

Članak 27.

(Upis polaznika)

- (1) Upis polaznika u formalni program obrazovanja odraslih osoba obavlja se natječajem.
- (2) Natječaj se objavljuje na službenoj Internet stranici Vlade i službenoj stranici Organizatora.
- (3) Natječaj se objavljuje dva puta godišnje, prema potrebi i ocjeni organizatora.
- (4) Samo izuzetno, upis u formalne programe obrazovanja odraslih osoba može se obaviti bez oglašavanja ako se izvođenje programa organizira za potrebe tržišta rada, ako program upisuju djelatnici koje na stjecanje obrazovanja upućuju poduzeća ili ustanove, odnosno Službe za zapošljavanje.
- (5) Organizator je dužan, prilikom upisa u formalni program obrazovanja odraslih osoba, s polaznikom sklopiti ugovor kojim se utvrđuju prava i obaveze Organizatora i polaznika.

Članak 28.

(Broj polaznika u skupini)

- (1) U obrazovnoj skupini programa osnovnog obrazovanja odraslih u redovitoj nastavi može biti najviše 18 polaznika.
- (2) U osnovnom obrazovanju odraslih, obrazovna skupina organizira se od polaznika istog obrazovnog razdoblja, a prema potrebi obrazovna

skupina može se organizirati od polaznika iz dvaju obrazovnih razdoblja.

- (3) U obrazovnoj skupini programa srednjoškolskog obrazovanja može biti najviše 24 polaznika.
- (4) U srednjoškolskom obrazovanju odraslih, obrazovna skupina se organizira od polaznika istog razreda, odnosno iste razine, a izuzetno u obrazovnoj skupini mogu biti polaznici programa nekoliko srodnih zanimanja istog razreda, odnosno iste razine.
- (5) U obrazovnoj skupini programa učenja stranih jezika može biti najviše 15 polaznika.

Članak 29.

(Postupak za provođenje ispita)

- (1) Ishodi učenja i znanje provjeravaju se ispitima i potvrđuju se konačnom ocjenom.
- (2) Ispiti se provode u tri redovna ispitna roka i u jednom izvanrednom ispitnom roku koje statutom utvrđuje Organizator, s tim da vrijeme između ispitnih rokova ne može biti kraće od 30 dana.
- (3) Organizator je dužan oglasiti utvrđene ispitne rokove na svojoj službenoj Internet stranici i Oglasnoj ploči.
- (4) Polaznik je dužan ispit prijaviti najmanje 15 dana prije ispitnog roka, a Organizator je dužan polaznika informirati o rasporedu polaganja ispita najmanje osam dana prije polaganja ispita.
- (5) Predmetni ispiti polažu se pred tročlanim povjerenstvom kojeg čine ispitivač i dva člana. Ispitivač je predmetni nastavnik, a članovi povjerenstvasa biraju iz istih ili srodnih nastavnih predmeta. Povjerenstvo imenuje ravnatelj ustanove, na prijedlog Andragoškog vijeća.
- (6) U jednom ispitnom roku mogu se polagati ispiti iz jednog razreda.
- (7) Polaznik ne može pristupiti polaganju ispita višeg razreda, ako nije uspješno završio ispite iz prethodnog razreda.
- (8) Ispit iz istog nastavnog predmeta može se pred ispitnim povjerenstvom polagati najviše tri puta.
- (9) Ponovni ispit iz istog nastavnog predmeta ne može se polagati prije isteka 15 dana od dana prethodnog polaganja ispita.
- (10) O svim ispitima vode se zapisnici na propisanim obrascima.

Članak 30.

(Pravo žalbe na ocjenu ispita)

Polaznik, koji treći put ne položi ispit, ima pravo tražiti da naredni ispit polaže pred novim ispitnim povjerenstvomi drugim ispitivačimakoje imenuje ravnatelj.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

(Početak primjene)

- (1) Ovi Standardi i normativi primjenjuju se u potpunosti prilikom izgradnje novih objekata, odnosno registracije novih Organizatora i odobravanja novih programa obrazovanja.
- (2) Za postojeće Organizatore, registrirane sukladno prethodno važećim zakonskim propisima, dostizanje utvrđenih standarda i normativa obavlja se postupno i to:
 - a) Standardi u pogledu opreme i nastavnih sredstava provest će se u roku od 3 godine od dana donošenja Standarda i normativa.
 - b) Prostorni standardi provest će se u roku od 5 godina od dana donošenja Standarda i normativa.

Članak 32.

(Nadzor)

Nadzor nad primjenom odredbi Standarda i normativa obavlja prosvjetna inspekcija.

Članak 33.

(Stupanje na snagu)

Ovi Standardi i normativi stupaju na snagu osmog dana od dana donošenja i objavit će se u „Narodnim novinama Županije Posavske“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA POSAVSKA
Ministarstvo prosvjete, znanosti,
kulture i sporta
Broj: 06-34-1021-3/20
Orašje, 11. 5. 2021. godine

Ministrica
Ana Andrić, mag. iur., v.r.